

ЗАТВЕРДЖУЮ

Олена АВЛОВА

Наказ від 02.09.2025 №153

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

Протокол №1

від 29.08.2025

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішню систему забезпечення якості освіти

Великоновосілківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №2

Великоновосілківської районної ради Донецької області

(повне найменування закладу загальної середньої освіти)

ВСТУП

Великоновосілівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №2 Великоновосілівської районної ради Донецької області є суб'єктом загальної комунальної власності Великоновосілівської районної ради. Великоновосілівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №2 Великоновосілівської районної ради Донецької області є юридичною особою, має печатку, штамп, може мати рахунки в установах банку, самостійний баланс.

Місія Школи — забезпечити учнів освітнім середовищем, яке б розкривало потенціал кожного, робило щасливими від відкриття нового, заснованого на повазі один до одного та до світу.

Візія Школи — школа успішних та щасливих дітей. Реалізація місії спрямована на формування візії Школи, якою передбачено реалізацію комплексу цілей та завдань за **стратегічними завданнями школи є:**

- формування конкурентоздатності, лідерства, успішності;
- якісне предметне навчання;
- креативний художньо-естетичний розвиток;
- фізичний розвиток;
- вивчення іноземних мов на комунікативному рівні;
- сучасна ІТ-компетентність.

Цінності Школи:

людина, щастя, відповідальність, повага, успіх

Основні напрямки діяльності Нашої Школи спрямовані на:

- забезпечення якісної загальної середньої освіти;
- формування гармонійної та успішної особистості шляхом розкриття її природних здібностей, розвитку потенціалу та життєвих компетентностей;
- організацію діяльності Школи на засадах корпоративної культури, яка передбачає усвідомлення системи цінностей, що сповідує колектив Школи, кожен член якого робить власний внесок у розвиток Школи та виконання місії та візії;
- створення умов для самореалізації кожного члена учнівського та педагогічного колективу.

Перелік освітніх послуг, які надає заклад освіти:

1. Проведення освітньої діяльності у сфері повної загальної середньої освіти за рівнями:
  - рівень здобуття початкової освіти з ліцензійним обсягом 200 осіб;
  - базової середньої освіти з ліцензованим обсягом 230 осіб;
  - профільної освіти з ліцензованим обсягом 70 осіб.

1. Призначення і сфера застосування

1.1 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Великоновосілківської загальноосвітньої школи I-III ступенів №2 (далі – Положення) є головним документом, у якому відповідно до вимог Закону України «Про освіту» і Закону України «Про повну загальну середню освіту» описана внутрішня система забезпечення якості освіти цього закладу освіти (далі – ВСЗЯО), розроблена на основі положень державних стандартів систем управління якістю та результатів наукових досліджень з питань упровадження технологій всеохопного менеджменту якості (Total Quality Management) в сфері загальної середньої освіти.

1.1. Сферою застосування ВСЗЯО є освітня діяльність закладу освіти зі створення і надання освітніх послуг із здобування початкової, базової середньої, профільної середньої освіти, а саме: створення і забезпечення функціонування відповідного освітнього середовища, організація і здійснення освітнього процесу та забезпечення якості освіти і якості освітньої діяльності.

ВСЗЯО не охоплює педагогічну діяльність педагогів, яка регламентується чинним законодавством та внутрішніми нормативними документами закладу освіти, в яких забезпечено, зокрема, право на академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі.

1.2. Дотримання вимог Положення є обов'язковим для всіх структурних підрозділів і працівників цього закладу освіти.

2. Нормативно-правові акти

2.1. Для розроблення Положення було використано такі нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про освіту» – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2. Закон України «Про повну загальну середню освіту» – Режим доступу:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463IX?fbclid=IwAR2u8R8wK4R5EpTtMZ_gHkESNcVOvdgZiU0uvHfxwi56faO2Ys78-L-hqzw

3. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT). – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016.

4. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT)). – К. : ДП «УкрНДНЦ», 2016.

5. ДСТУ ISO 9004:2012 Управління задля досягнення сталого успіху організації. Підхід на основі управління якістю (ISO 9004:2009, IDT)). – К. : ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ України, 2013.

6. ДСТУ ISO 10005:2007 Настанови щодо програм якості (ISO 10005:2005, IDT). – К. : ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ України, 2008.

7. ДСТУ ISO 10006:2005 Настанови щодо управління якістю в проектах (ISO 10006:2003, IDT). – К. : ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ України 2007.

2.2. Для організації і здійснення процесів досягнення цілей у сфері якості заклад освіти використовує внутрішні нормативні документи загального рівня (статут, колективний договір, правила внутрішнього розпорядку, режими і розклади, правила й інструкції тощо), а також спеціально для цього розроблені й затверджені в установленому порядку внутрішні документи локального рівня (положення, критерії, правила і процедури тощо), які є складниками ВСЗЯО.

2.3. Самооцінювання закладу здійснюється за допомогою інформаційної (автоматизованої) системи зовнішнього оцінювання і самооцінювання освітніх та управлінських процесів у закладах освіти «Evalued».

3. Терміни та визначення понять

У Положенні застосовано такі терміни та визначення:

3.1. Внутрішня система забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) – система цілеспрямованої діяльності із забезпечення якості освіти і якості освітньої діяльності в закладі освіти.

3.2. Замовники освітньої послуги із здобування загальної середньої освіти – учні, їхні батьки або інші законні представники та держава.

3.3. Зацікавлені сторони – засновник (засновники) закладу освіти, органи управління, контролю/нагляду тощо, суспільство в цілому та його інститути, окремі громадяни та їх спільноти, працівники закладу освіти, зокрема педагогічні працівники.

3.4. Модель досконалості об'єкта поліпшення – упорядкована сукупність обмеженої кількості параметрів досконалості. Рівень досконалості об'єкта поліпшення може бути, наприклад, низьким, середнім, достатнім і високим.

3.5. Об'єкт поліпшення – об'єкт, який поліпшують. Об'єктами поліпшення в закладі освіти є освітнє середовище, освітній процес та ВСЗЯО в цілому або їхні компоненти (аспекти).

3.6. Освітнє середовище – сукупність матеріальних і нематеріальних умов, які уможливають успішну діяльність здобувача освіти із здобування ним відповідного рівня освіти.

3.7. Освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, організованих та здійснених закладом освіти для здобування здобувачем освіти відповідного рівня освіти.

3.8. Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності зі створення та надання освітніх послуг, а саме: створення і забезпечення функціонування освітнього середовища, організація і здійснення освітнього процесу та розроблення і забезпечення функціонування ВСЗЯО. Існують такі освітні послуги: «освітня послуга із здобування дошкільної освіти», «освітня послуга із здобування початкової освіти», «освітня послуга із здобування

базової середньої освіти», «освітня послуга із здобування профільної середньої освіти», «освітня послуга із здобування позашкільної освіти» та інші.

3.9. Освітня послуга – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, спрямованих на задоволення освітньої потреби здобувача освіти і досягнення ним очікуваних результатів навчання.

3.10. Параметр досконалості – вимірна інтегративна характеристика об'єкта поліпшення, яка може набувати дискретних значень, що відповідають, наприклад, початковому, середньому, достатньому або високому рівням.

3.11. Педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного працівника, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних та громадянських компетентностей.

3.12. Персональний освітній запит замовника освітньої послуги – освітній запит учня, його батьків або законних представників на освітню послугу із вимогами щодо її змісту, умов і способів одержання та забезпечення її якості.

3.13. Персоніфікована освітня послуга – освітня послуга, створена на основі стандарту відповідного рівня освіти та застосовних вимог до освітньої діяльності (зокрема ліцензійних умов) разом із доданими цінностями, які стосуються змісту освітньої послуги, умов та особливостей її одержання, гарантій її якості, і які відображено в персональному освітньому запиті замовника освітньої послуги.

3.14. Поліпшення – фундаментальна цінність діяльності із забезпечення якості, процедура якої визначена циклом безперервного поліпшення процесів Шухарта – Демінга (**PDCA** – цикл) **»Plan – Do – Check – Act»** («Плануй – Виконуй – Перевірй – Дій»).

3.15. Політика у сфері якості освіти – внутрішній документ закладу освіти про наміри та спрямованість закладу освіти на забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності, що є основою для встановлення цілей у сфері якості освіти. Політика у сфері якості освіти схвалюється педагогічною радою та затверджується директором закладу освіти.

3.16. Програма якості – специфікація способів і засобів системної діяльності із зазначенням ресурсів та того, хто і коли повинен їх застосовувати для досягнення комплексних цілей у сфері якості на загальному рівні.

3.17. Проект якості – специфікація способів і засобів системної діяльності із зазначенням ресурсів та того, хто і коли повинен їх застосовувати для досягнення цілі у сфері якості на локальному рівні.

3.18. Суб'єкт освітньої діяльності – юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація) або фізична особа-підприємець, що провадять освітню діяльність.

3.19. Цілі у сфері якості освіти – внутрішній документ закладу освіти про конкретні цілі у сфері якості освіти стосовно забезпечення вимог до освітнього

середовища, освітнього процесу та ВСЗЯО закладу освіти в цілому. Цілі у сфері якості освіти встановлюються на основі політики у сфері якості освіти, і в подальшому конкретизуються в цілях у сфері якості на рівні структурних підрозділів, напрямів діяльності або процесів закладу освіти. Цілі у сфері якості освіти схвалюються педагогічною радою та затверджуються директором закладу освіти.

3.20. Цілі у сфері якості на рівні структурних підрозділів, напрямів діяльності або процесів закладу освіти – внутрішні документи закладу освіти про конкретні цілі у сфері якості на рівні структурних підрозділів, напрямів діяльності або процесів закладу освіти. Ці документи існують у вигляді рішень методичних рад структурних підрозділів, методичних об'єднань або предметних кафедр, робочих груп або команд проєктів тощо.

3.21. Якість – ступінь, до якого сукупність характеристик об'єкта, задовольняє вимоги.

3.22. Якість освіти (освітньої послуги) – ступінь, до якого сукупність характеристик освітньої послуги задовольняє вимоги замовників освітньої послуги та очікування зацікавлених сторін. Рівень якості освіти (освітньої послуги) може бути, наприклад, низьким, середнім, достатнім і високим.

3.23. Якість освітньої діяльності – ступінь, до якого сукупність характеристик освітньої діяльності закладу освіти відповідає вимогам щодо забезпечення якості освіти. Рівень якості освітньої діяльності може бути, наприклад, низьким, середнім, достатнім і високим.

4. Структура ВСЗЯО

Система забезпечення якості освіти) і передбачає здійснення таких процедур і заходів, що далі створять її структуру:

1. Стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти;
2. Систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково- педагогічної) діяльності педагогічних працівників.
5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників;
6. Інформаційні системи для ефективного управління закладом;
7. Безпекова складова;
8. Створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
9. Вивчення та самооцінювання якості освіти.

Внутрішні чинники забезпечення якості загальної середньої освіти будемо розглядати як:

- якість основних умов освітнього процесу;

- якість реалізації освітнього процесу;
- якість результатів освітнього процесу.

Забезпечення якості загальної середньої освіти закладу повинні відповідати Державним стандартам відповідних рівнів, що є пріоритетом та спільною метою освітньої діяльності всіх її учасників.

Забезпечення якості освіти є багатоплановим і включає в себе:

- наявність необхідних ресурсів(кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо);
- організацію освітнього процесу, що відповідає сучасним тенденціям розвитку науки і освіти; контроль освітньої діяльності та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання.

Внутрішня система забезпечення якості освіти, спрямована на вдосконалення всіх напрямків діяльності закладу.

Положення регламентує зміст і порядок забезпечення якості освіти для здобувачів загальної середньої освіти за такими напрямками:

- освітнє середовище;
- система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти;
- система педагогічної діяльності;
- система управлінської діяльності.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і затверджується керівником закладу.

4.1. Стратегія та процедура забезпечення якості освіти

Стратегія та процедура забезпечення якості освіти закладу базується на наступних принципах:

- принцип процесного підходу, що розглядає діяльність як сукупність освітніх процесів, які спрямовані на реалізацію визначених стратегічних цілей, при цьому управління якістю освітніх послуг реалізується через функції планування, організації, мотивації та контролю;
- принцип цілісності, який вимагає єдності впливів освітньої діяльності, їх підпорядкованості, визначеній меті якості освітнього процесу;
- принцип безперервності, що свідчить про необхідність постійної реалізації суб'єктами освітньої діяльності на різних етапах процесу підготовки випускника;
- принцип розвитку, що виходить з необхідності вдосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності;

- принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу.

Процедури вивчення освітньої діяльності є такими:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні тощо;
- здійснення контролю виконання чинного законодавства в галузі освіти, нормативних документів про освіту, наказів та рішень педагогічної ради;
- експертна оцінка ефективності результатів діяльності педагогічних працівників;
- вивчення результатів педагогічної діяльності, виявлення позитивних і негативних тенденцій в організації освітнього процесу та розробка на цій основі пропозицій з поширення передового педагогічного досвіду й усунення негативних тенденцій;
- збір інформації, її обробка й накопичення для підготовки проектів рішень;
- аналіз результатів реалізації наказів і розпоряджень;
- надання методичної допомоги педагогічним працівникам у процесі контролю.

4.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності визначається спеціальним Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою (протокол №1 від 28.08.2020).

4.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання якості знань здобувачів освіти закладу здійснюється відповідно до «Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які в обов'язковому порядку розміщені на

веб-сторінці закладу, які виходять із чинних нормативно-правових актів в освіті на даний період.

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до:

- Орієнтовних вимог до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України №1009 від 19 серпня 2016 року;
- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом МОН молодьспорт № 329 від 13.04.2011 року.
- Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню, у 3-4 – формульованому та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формульоване оцінювання учнів 1 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формульованого оцінювання учнів 1 класу (листи МОН №2.2-1250 від 18.05.2018 та №2.2-1255 від 21.05.2018). Формульоване оцінювання учнів 2 класу проводиться відповідно до Методичних рекомендацій щодо формульованого оцінювання учнів 2 класу (наказ МОН України №1154 від 27.08.2019).

Основними видами оцінювання здобувачів освіти є поточне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація.

Оприлюднення результатів контролю здійснюється відповідно до вищезазначених нормативних документів.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів із системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи.

4.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково – педагогічної) діяльності педагогічних працівників

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності закладу передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» .

Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
- показник плинності кадрів.

З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України “Про освіту”, постанови Кабінету Міністрів України №800 від 21.08.2019 та листа Міністерства освіти і науки України №1/9-683 від 04.11.2019.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації при ДППО;
- стажування;

- участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада.

Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація та сертифікація, яка проводиться відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України №1190 від 27.12.2018 року та на підставі п.1.5, п.2.1, п.2.2 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №930 від 06.10.2010 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України №1473 від 20.12.2011 та №1135 від 08.08.2013).

4.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників

Управлінська діяльність адміністрації закладу на сучасному етапі передбачає вирішення низки концептуальних положень, а саме:

- створення умов для переходу від адміністративного стилю управління до громадсько-державного;
- раціональний розподіл роботи між працівниками школи з урахуванням їх кваліфікації, досвіду та ділових якостей;
- забезпечення оптимальної організації освітнього процесу, який би забезпечував належний рівень освіченості і вихованості випускників та підготовку їх до життя в умовах ринкових відносин;
- визначення найбільш ефективних для керівництва шляхів і форм реалізації стратегічних завдань, які б повною мірою відповідають особливостям роботи та діловим якостям адміністрації, раціональне витрачання часу всіма працівниками;
- правильне і найбільш ефективне використання навчально-матеріальної бази та створення сприятливих умов для її поповнення в умовах ринкових відносин;
- забезпечення високого рівня працездатності всіх учасників освітнього процесу;
- створення здорової творчої атмосфери в педагогічному колективі.

Сучасні виклики освітнього менеджменту вимагають від керівника закладу таких фахових компетенцій:

- прогнозувати позитивне майбутнє і формувати дух позитивних змін;
- забезпечувати відкрите керівництво;
- вивчати інтереси і потреби місцевої громади й суспільства в цілому, щоб визначати нові цілі і завдання;
- організовувати роботу колективу на досягнення поставлених цілей;

- працювати над залученням додаткових ресурсів для якісного досягнення цілей;
- постійно вчитися і стимулювати до цього членів педагогічного колективу.

4.6. Інформаційні системи для ефективного управління

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність.

Така діяльність проводиться у двох напрямках:

- впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність;
- комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом на усіх рівнях.

Другий напрям – це впровадження у освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної і виховної роботи та тестових програмних засобів.

Інновації в управлінні освітнім закладом на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі. У цьому напрямку основними заходами в розвитку інформатизації закладу є ефективна робота веб-сайту та веб-платформи «Віртуальна учительська», інформування педагогів через електронні скриньки та Google – сервіси, застосування в роботі програмних засобів «Курс школа» та Нові знання, груп у фейсбуці та вайбері.

4.7. Безпекова складова закладу

У законодавстві загальні вимоги, які забезпечують безпечне освітнє середовище закладу регулює Закон «Про освіту». Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначаються в ньому у 53, 54 та 55 статтях.

Визначаємо три основні складові безпечного освітнього середовища:

- безпечні й комфортні умови праці та навчання;
- відсутність дискримінації та насильства;
- створення інклюзивного і мотивувального простору.

Створення безпеки спрямоване на виконання таких завдань:

- формування в учнів компетентностей, важливих для успішної соціалізації особистості;
- впровадження демократичної культури, захист прав дитини і формування демократичних цінностей;
- запобігання та протидія таким негативним явищам серед дітей та учнівської молоді як насильство, кібербулінг, булінг тощо;

- формування у дітей і підлітків життєвих навичок (психосоціальних компетентностей), які сприяють соціальній злагодженості, відновленню психологічної рівноваги;
- запобігання та протидія торгівлі людьми, формування у школярів таких життєвих навичок, як спілкування, прийняття рішень, критичне мислення, управління емоціями, стресами та конфліктними ситуаціями, формування цінностей та набуття відповідних компетентностей;
- формування морально-етичних, соціальних, громадянських ціннісних орієнтирів, виховання національно свідомої, духовно багатої, фізично досконалої особистості;
- профілактика девіантної поведінки, правопорушень та злочинності серед неповнолітніх;
- профілактика залежностей та шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я як найвищої соціальної цінності;
- формування творчого середовища, залучення учнів в позаурочний час до спорту, творчості, мистецтва, інших громадських заходів з метою їх позитивної самореалізації, соціалізації;
- розвиток творчої співпраці педагогічного колективу, учнів і батьків на засадах педагогіки партнерства.

4.8. Створення в закладі інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

Особам з особливими освітніми потребами надаються права рівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховують індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

1. Рівність і доступність використання. Надання однакових засобів для всіх користувачів: для уникнення відособлення окремих груп населення.
2. Гнучкість використання. Забезпечення наявності широкого переліку індивідуальних налаштувань і можливостей з урахуванням потреб користувачів.
3. Просте та зручне використання. Забезпечення простоти та інтуїтивності використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку користувача.
4. Сприйняття інформації з урахуванням різних сенсорних можливостей користувачів.

Сприяння ефективному донесенню всієї необхідної інформації до користувача незалежно від зовнішніх умов або можливостей сприйняття користувача.

5. Припустимість помилок. Зведення до мінімуму можливості виникнення ризиків і шкідливих наслідків випадкових або ненавмисних дій користувачів.
6. Низький рівень фізичних зусиль. Розрахування на затрату незначних фізичних ресурсів користувачів, на мінімальний рівень стомлюваності.
7. Наявність необхідного розміру і простору. Наявність необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних діях, незважаючи на фізичні параметри, стан і ступінь мобільності користувача.
8. Моніторинг якості освіти осіб з особливими освітніми потребами

Основними завданнями моніторингу інклюзивного навчання є:

- Відстеження здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;
- Контроль забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
- Створення корекційно-розвиткового середовища для задоволення освітніх потреб учнів з особливими освітніми потребами;
- Створення позитивного мікроклімату у закладі для класів з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- Забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- Надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальних планів та програм навчання.

4.9. Вивчення та самооцінювання якості освіти

Функції самооцінювання	Отримання порівняльних даних, виявлення динаміки і факторів впливу на динаміку. Упорядкування інформації про стан і динаміку якості освітнього процесу. Координація діяльності організаційних структур (шкільні методичні об'єднання, творчі групи) задіяних у процедурах моніторингу.
Види самооцінювання	Моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти. Моніторинг педагогічної діяльності. Моніторинг за освітнім середовищем.
Напрями самооцінювання	Узгодження управління (якщо школа відповідає певним стандартам в освіті, автоматично забезпечується адекватний рівень її діяльності);

	<p>Діагностика або визначення рівня академічних навичок учнів незалежно від їх особистості;</p> <p>Вивчення діяльності (включає заміри «входу» і «виходу» системи);</p> <p>Статичний показник (надає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямками діяльності школи, порівняти отриманий результат з нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення);</p> <p>Динамічний показник (багаторазовий замір певних характеристик під час усього циклу діяльності);</p> <p>Психологічний показник (постійне відстеження певних особливостей у ході навчальної діяльності);</p> <p>Внутрішній показник ефективності (спостереження за динамікою становлення колективу, прогнозування проблем, які можуть з'явитися у майбутньому);</p> <p>Самооцінювання освітніх систем (оцінювання стану системи, в якій відбуваються зміни, з подальшим прийняттям управлінського рішення);</p> <p>Педагогічний моніторинг (супровідний контроль та поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації і здійсненні освітнього процесу);</p> <p>Освітній моніторинг (супровідне оцінювання і поточна регуляція будь-якого процесу в освіті);</p> <p>Учнівське самооцінювання (комплекс психолого-педагогічних процедур, які супроводжують процес засвоєння учнями знань, сприяють виробленню нової інформації, необхідної для спрямування дій на досягнення навчальної мети);</p> <p>Самооцінювання загальноосвітньої підготовки учнів (систематичне відстеження досягнення державних вимог підготовки учнів за основними навчальними дисциплінами);</p> <p>Моніторинг результативності освітнього процесу (показує загальну картину дій усіх факторів, що впливають на навчання та виховання, і визначає напрями, які потребують більш детального дослідження).</p>
<p>Форми самооцінювання</p>	<p>Самооцінка власної діяльності на рівні педагога, учня, адміністратора.</p>

	Внутрішня оцінка діяльності керівниками шкільних методичних об'єднань. Зовнішнє оцінювання діяльності.
Етапи проведення самооцінювання	Терміни проведення моніторингу визначаються планом роботи школи на кожен навчальний рік. Самооцінювання включає три етапи: <i>а) підготовчий</i> — визначення об'єкта вивчення, визначення мети, критерії оцінювання, розробка інструментарію і механізму відстеження, визначення термінів; <i>б) практичний (збір інформації)</i> — аналіз документації, тестування, контрольні зрізи, анкетування, цільові співбесіди, самооцінка тощо; <i>в) аналітичний</i> — систематизація інформації, аналіз інформації, коректування, прогнозування, контроль за виконанням прийнятих управлінських рішень.
Виконавці	Виконавцями самооцінювання є: заступники директора, керівники шкільних методичних об'єднань, члени творчих груп, педагогічні працівники певної спеціалізації, вчителі-предметники, класні керівники, представники соціально-психологічної служби школи.

5. Функціональні обов'язки учасників самооцінювання

5.1 Адміністрація закладу:

- ініціює розроблення стратегії розвитку школи;
- розробляє і втілює внутрішкільну систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти;
- устанавлює і затверджує порядок, періодичність проведення досліджень;
- забезпечує необхідні ресурси для організації освітнього процесу;
- сприяє визначенню напрямків підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечує реалізацію освітньої програми;
- визначає шляхи подальшого розвитку закладу;
- приймає управлінські рішення щодо розвитку якості освіти на основі результатів моніторингу.

5.1. Рада забезпечення якості освіти:

- Бере участь у розробленні інструментарію;
- Бере участь у розробленні критеріїв оцінювання результативності освітнього процесу та професійної діяльності педагогів;
- проводить експертизу, дослідження, анкетування, опитування та оцінювання здобувачів освіти;

- аналізує результати зібраної інформації;
- веде облік результатів;
- готують пропозиції для адміністрації щодо удосконалення освітнього процесу.

5.3. Педагогічна рада закладу:

- участь у розробленні методики оцінювання;
- вибір критеріїв і показників, що характеризують стан і динаміку розвитку системи забезпечення якості освіти;
- визначення способів оприлюднення інформації та показників розвитку системи моніторингу;
- вивчення, узагальнення і поширення інноваційного досвіду педагогічних працівників;
- затвердження освітньої програми закладу та стратегії розвитку та положення про академічну доброчесність;
- сприяння підвищенню кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчих ініціатив.

5.4. Класний керівник:

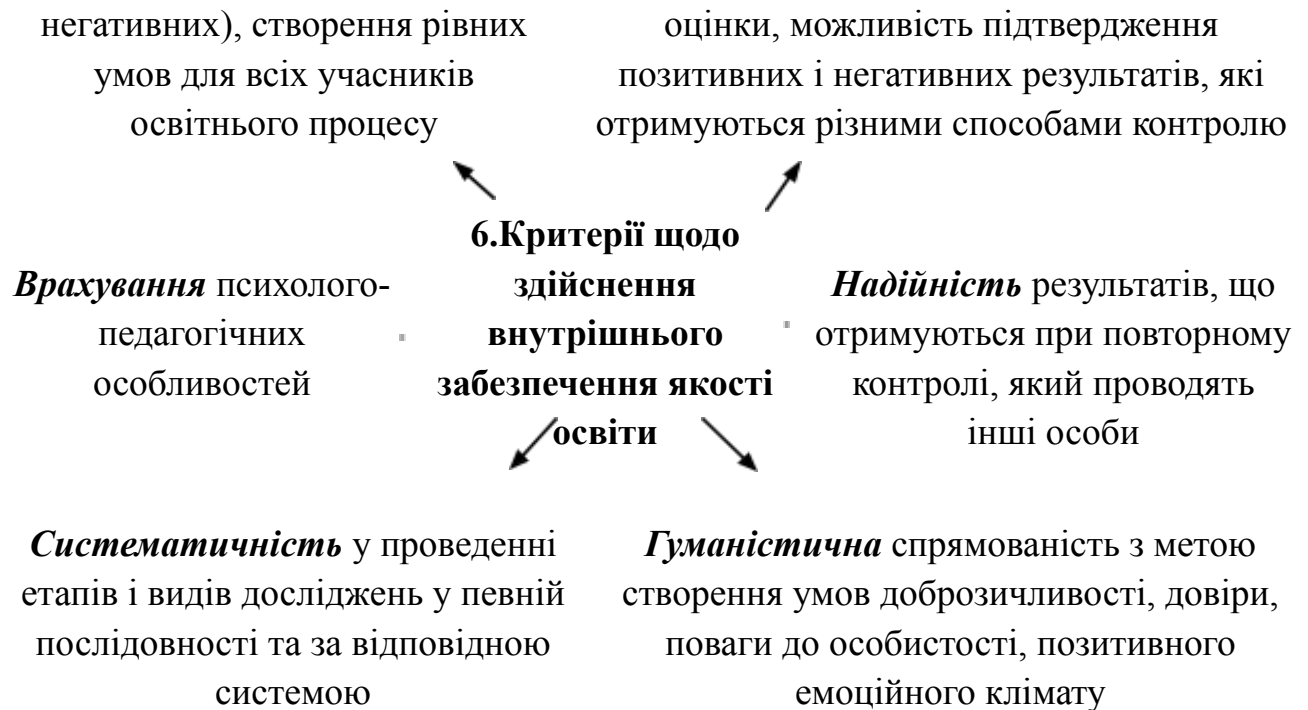
- проводить контроль за всеобучем кожного учня;
- своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
- надає інформацію для самооцінювання.

5.5. Учитель:

- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень учнів з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, поточного, тематичного та підсумкового оцінювання за семестри, навчальний рік;
- визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;
- своєчасно подає інформацію для оцінювання результативності.

Об'єктивність з метою
максимального уникнення
суб'єктивних оцінок, урахування
всіх результатів (позитивних і

Валідність для повної і всебічної
відповідальності пропонованих
контрольних завдань змісту досліджуваного
матеріалу, чіткість критеріїв виміру та

Результати моніторингу мають тільки *стимулюючий характер* для змін певної діяльності.

7. Документація ВСЗЯО

Основним документом у сфері якості є Настанова з якості, яка є специфікацією ВСЗЯО, в якій зазначається наступне:

- призначення настанови з якості;
- інформація про заклад освіти;
- аналіз середовища закладу освіти та внутрішніх чинників, що впливають на його освітню діяльність; потреби замовників та очікування зацікавлених сторін; ризики та можливості;
- модель досконалості освітнього середовища;
- модель досконалості освітнього процесу;
- модель досконалості ВСЗЯО;
- поліпшування (особливості організації та здійснення, заходів, програм та проєктів якості);
- опис ВСЗЯО;
- інформування у сфері якості освіти;
- оцінювання дієвості (вимірювання, самооцінювання, внутрішній моніторинг і внутрішній аудит);
- оцінювання задоволеності замовників освітньої послуги і очікувань зацікавлених сторін;
- оцінювання задоволеності вимог персоналу закладу освіти, зокрема педагогічних працівників;
- партнерство у сфері якості.

До документації у сфері якості також належать:

- політика у сфері якості освіти;
- цілі у сфері якості освіти ;
- цілі у сфері якості на рівні структурних підрозділів, напрямів діяльності та процесів закладу освіти;
- заходи, програми та проекти якості, затверджені в установленому порядку;
- положення, критерії, процедури в сфері якості, затверджені в установленому порядку;
- протоколи та рішення у сфері якості;
- положення про ВСЗЯ.

Настанова з якості, політика у сфері якості освіти, цілі у сфері якості освіти та перелік обов'язкових документів ВСЗЯО ухвалюються педагогічною радою та затверджуються директором закладу освіти.

8. Урахування потреб замовників освітньої послуги

Орієнтація на замовників освітньої послуги є фундаментальною цінністю освітньої діяльності, зорієнтованої на якість освіти, а освітні потреби учнів та їхніх батьків або законних представників в освітній послугі вивчаються закладом освіти щорічно, що відображається в річному плані роботи закладу освіти, та оформляються у вигляді персонального освітнього запиту замовника освітньої послуги.

При плануванні роботи на новий навчальний рік заклад освіти в обов'язковому порядку враховує персональні освітні запити замовників освітньої послуги і розробляє на їх основі персоніфіковані освітні послуги.

Моніторинг задоволеності персональних освітніх запитів замовників освітньої послуги здійснюється закладом освіти щорічно, а його результати враховуються в обов'язковому порядку при плануванні роботи на новий навчальний рік.

Освітній запит держави до закладу освіти на освітню послугу із здобування її громадянами загальної середньої освіти існує у вигляді державного стандарту відповідного рівня освіти і типових освітніх програм, ліцензійних умов тощо та в обов'язковому порядку враховується закладом освіти при організації та здійсненні освітньої діяльності.

Вивчення задоволеності освітнього запиту держави до закладу освіти на освітню послугу із здобування її громадянами загальної середньої освіти здійснюється закладом освіти постійно в установленому ним порядку, що відображається в річному плані роботи закладу освіти.

9.Урахування очікувань зацікавлених сторін

Під час планування роботи, яке завершується розробленням стратегії розвитку закладу освіти, перспективного плану розвитку закладу освіти та річного плану роботи закладу освіти, створюється реєстр зацікавлених сторін, в якому відображають актуалізовані очікування всіх зацікавлених сторін.

Діяльність закладу освіти щодо задоволення актуалізованих очікування всіх зацікавлених сторін в обов'язковому порядку відображається в річному плані роботи закладу освіти.

Вивчення рівня задоволеності очікувань зацікавлених сторін здійснюється закладом освіти постійно у визначеному ним порядку, що відображається в річному плані роботи закладу освіти.

10.Процеси досягнення цілей у сфері якості

Процеси досягнення цілей у сфері якості здійснюють задля досягнення конкретних цілей щодо задоволення персональних освітніх запитів замовників освітніх послуг та очікувань зацікавлених сторін, приведення освітньої діяльності у відповідність до визначених закладом освіти та/або встановлених законодавством вимог, в тому числі застосовних, зокрема ліцензійних умов, безперервного поліпшення освітнього середовища, освітнього процесу та/або ВСЗЯО в цілому або їхніх компонентів(аспектів або процесів).

Процеси досягнення цілей у сфері якості розробляються та здійснюються у вигляді заходів, програм та/або проєктів якості.

Цілі процесів досягнення цілей у сфері якості, які організовує та здійснює заклад освіти, обов'язково повинні бути вимірними.

Всі процеси досягнення цілей у сфері якості відображають в річному плані роботи закладу освіти із зазначенням термінів виконання та відповідальних осіб.

Відповідальність за хід та результати процесів досягнення цілей у сфері якості завжди є персональною.

Процеси досягнення цілей у сфері якості можуть здійснюватися як корегування наявного, тобто приведення його у відповідність до вже встановленої/визначеної вимоги (норми, стандарту або еталону), або ж як безперервне поліпшення наявного з урахуванням зразків досконалості за межами закладу освіти, науково обґрунтованих моделей об'єкта поліпшення, актуальних і прогнозованих вимог замовників освітніх послуг та очікувань зацікавлених сторін тощо.

11.Поліпшення

Досягнення цілей у сфері якості за процедурою безперервного поліпшення передбачає діяльність за таким алгоритмом:

- обґрунтований вибір об'єкта поліпшення;

- розроблення цілісного уявлення про об'єкт поліпшення у вигляді його моделі досконалості як сукупності обмеженої кількості параметрів досконалості;
- визначення рівня досконалості об'єкта поліпшення за допомогою спеціально створених або вибраних із вже існуючих способів, засобів і процедур та з використанням його моделі досконалості;
- планування діяльності, спрямованої на підвищення рівня досконалості об'єкта поліпшення в цілому або окремих його параметрів досконалості;
- виконання плану діяльності (заходів, програми або проєкту якості);
- визначення рівня досконалості нового стану об'єкта поліпшення після виконання плану діяльності (моніторинг, вимірювання результатів діяльності з досягнення цілей першого етапу поліпшення);
- змінювання (доповнення тощо) плану діяльності на основі результатів перевірки досягнення цілей першого етапу поліпшення;
- виконання скорегованого плану діяльності;
- визначення рівня досконалості нового стану об'єкта поліпшення після виконання зміненого (доповненого тощо) плану діяльності (перевірка досягнення цілей другого етапу поліпшення);
- оцінювання досягнення цілей поліпшення та прийняття рішення про доцільність продовження наступного етапу безперервного поліпшення обраного об'єкта.

Внесення змін до затверджених планів діяльності під час їх виконання та без участі керівника процесу не допускається, а їх змінювання відбувається тільки у встановленому закладом освіти порядку.

12. Встановлення результатів процесів досягнення цілей у сфері якості

Встановлення результатів процесів досягнення цілей у сфері якості заклад освіти здійснює шляхом самооцінювання у встановленому ним порядку, що обов'язково відображається в річному плані роботи закладу освіти.

Способи, критерії, засоби та процедури самооцінювання визначаються у внутрішніх документах закладу освіти, затверджених в установленому ним порядку.

Самооцінювання ВСЗЯО здійснюється закладом освіти щорічно у вигляді внутрішнього аудиту, а за його результатами обов'язково розробляються та здійснюються заходи з поліпшення.

Внутрішній аудит ВСЗЯО має такі етапи:

1) Інтерв'ювання директора закладу освіти та/або відповідальної особи із забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти та вивчення політики у сфері якості освіти і цілей у сфері якості освіти;

2) Інтерв'ювання керівників структурних підрозділів, напрямів діяльності та процесів закладу освіти, вивчення документації з питань якості на відповідному рівні, зокрема вивчення цілей у сфері якості на рівні структурних підрозділів, напрямів діяльності та процесів закладу освіти;

3) Вивчення систем підтримки ВСЗЯО, зокрема людських ресурсів, інфраструктури, середовища тощо;

4) Вивчення діяльності безпосередніх виконавців процесів досягнення цілей у сфері якості, зокрема під час освітнього процесу;

5) Підготовка та вручення директору закладу освіти висновку аудиту.

10.5. Аудиторами внутрішнього аудиту можуть бути працівники закладу освіти, які пройшли відповідне навчання і не відповідають за результати функціонування об'єктів аудиту, або запрошені ззовні фахівці.

13. Використання фактичних даних

Використання тільки фактичних даних є фундаментальною цінністю культури освітньої діяльності закладу освіти, зокрема культури управлінської діяльності.

Ключові показники щодо всіх процесів в закладі освіти підлягають обов'язковому визначенню, вимірюванню та моніторингу, а сама діяльність відображається в річному плані роботи закладу освіти.

В закладі освіти забезпечується доступність до всіх необхідних даних й інформації відповідному персоналу, який проходить навчання (інструктування) задля набуття компетентностей аналізувати і оцінювати дані.

Усі документи закладу освіти доопрацьовуються або ж змінюються у встановленому порядку відповідно до реального стану справ у ньому.

Усі рішення в закладі освіти приймаються тільки на основі фактичних даних та виконуються виважено з урахуванням досвіду.

14. Заключні положення

Однією з важливих проблем забезпечення якості освітнього процесу в цілому залишається оцінка ефективності управління освітнім процесом зокрема, тому дана модель передбачає можливість вироблення своєї системи критеріїв, чинників, за якими можна оцінювати ефективність освітнього процесу, що дасть можливість вносити відповідні корективи в його організацію.

Рівень розвитку сучасної освіти вимагає від закладу високорозвиненого вміння обирати форми, методи, типи управління педагогічним колективом, ставити серйозні вимоги до його ділових та особистісних якостей, серед яких:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку.
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Разом з тим, ефективність управлінської діяльності закладу характеризується станом реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступенем їх впливу на результативність освітнього процесу з урахуванням основних чинників, для яких проводиться самоаналіз:

1. Стратегічне планування розвитку закладу, основане на висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності.
2. Річне планування розвитку навчального закладу формується на стратегічних засадах.
3. Здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів.
4. Реальне календарне планування враховує усі напрямки діяльності школи та доводиться до відома усіх рівнів.
5. Забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів.
6. Поширення позитивної інформації про заклад (засобами веб-сайтів, інформаційних бюлетенів, громадських конференцій, семінарів, контактів з ЗМІ тощо).
7. Створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні). Наявність засобів для фізичного, інтелектуального розвитку учнів та педколективу.
8. Застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі та повсякденному житті.
9. Забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу.
10. Позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників та громадськості.